

Sygn. akt VII U 1720/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 kwietnia 2019 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Monika Roslan-Karasińska
Protokolant:	sekr. sądowy Aneta Rapacka

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 24 kwietnia 2019 r. w Warszawie

sprawy K. J.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych(...)Oddział w W.

o ustalenie odpowiedzialności członka zarządu za zobowiązania z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenie społeczne

na skutek odwołania K. J.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...)Oddział w W.

z dnia 9 września 2016 r. nr (...)

1. oddała odwołanie,
2. zasądza od K. J. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...)Oddział w W. kwotę 2.400 zł (dwa tysiące czterysta złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt VII U 1720/16

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 9 września 2016 r. DO (...) **Z akład Ubezpieczeń Społecznych (...)Oddział w W. Inspektorat w P.** przeniósł na K. J. odpowiedzialność za zobowiązania płatnika (...) Sp. z o.o. w G. z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenie społeczne, ubezpieczenie zdrowotne oraz Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych wraz z odsetkami za zwłokę oraz kosztami egzekucyjnymi w łącznej kwocie 6.826,81 zł w tym na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych za okres od 03/2013 r. do 02/2015 r. w kwocie (...),64 w tym z tytułu składek 4911,14 zł, odsetek za zwłokę liczonych na dzień 09.09.2016 r. oraz kosztów egzekucji 228,50 zł, na Fundusz Ubezpieczenia Zdrowotnego za okres od 01/2015 r. do 02/2015 r. w kwocie 3,10 zł w tym z tytułu składek 3,10 zł, na Fundusz Pracy i FGŚP za okres od 12/2012 r. do 02/2015 r. w kwocie 521,07 zł w tym z tytułu składek 425,49 zł, odsetek za zwłokę liczonych na dzień 09.09.2016 r. 10 zł oraz kosztów egzekucji 58,58 zł. W uzasadnieniu skarżonej decyzji organ rentowy wskazał, iż (...) SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ z siedzibą w G., została zgłoszona do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych jako podmiot prowadzący działalność gospodarczą na podstawie wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem (...) od dnia 15.09.2003 r. Z dniem 31.12.2003 r. Spółkę

wyrejestrowano w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych. Następnie została zgłoszona z dniem 15.03.2004 r., natomiast z dniem 01.01.2010 r. Spółkę wyrejestrowano. Z dniem 01.06.2010 r. ponownie Spółkę zgłoszono i dalej z dniem 14.06.2010 r. wyrejestrowano. Z dniem 01.11.2010 r. Spółkę zgłoszono i z dniem 01.03.2015 r. wyrejestrowano. Spółka zatrudniała pracowników i z tego tytułu była zobowiązana do opłacania należnych składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne oraz Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych. Ponieważ Spółka nie wywiązała się z tego obowiązku w sposób prawidłowy, na jej koncie powstało zadłużenie za okres od 06/2004 r. do 02/2015 r., które wynosi łącznie 30 549,31 zł, w tym z tytułu: z tytułu składek 16 237,92 zł, odsetek za zwłokę, odsetek za zwłokę liczonych na dzień 09.09.2016 r. 13 101,00 zł, kosztów upomnienia 923,31 zł oraz kosztów egzekucji 287,08 zł. Zaległości Spółki były objęte przymusowym dochodzeniem w trybie egzekucji administracyjnej prowadzonej przez Dyrektora (...)Oddziału ZUS w W. z rachunku bankowego Spółki a następnie w wyniku zbiegu egzekucji administracyjnych przez Naczelnika Urzędu Skarbowego w G.. Egzekucja okazała się nieskuteczna. Organ rentowy wskazał, iż na podstawie danych zawartych w Krajowym Rejestrze Sądowym Inspektorat ZUS w P. ustalił, że w okresie wskazanym w sentencji niniejszej decyzji funkcję prezesa w zarządzie wyżej wymienionej Spółki pełnił odwołujący K. J.. Wniosek o ogłoszenie upadłości, został przez Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie, oddalony, prawomocnym postanowieniem z dnia 12.02.2016 r.

Powyższy stan faktyczny został przeanalizowany i oceniony w oparciu o art. 107, 108 oraz art. 116 powołanej w sentencji decyzji ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (zwanej dalej Ordynacją podatkową). Przepisy te mają odpowiednie zastosowanie do składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne oraz na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych z mocy art. 31 i art. 32 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o sus.

Zgodnie z art. 107 § 1 Ordynacji podatkowej, w przypadkach i w zakresie przewidzianym we wspomnianej ustawie, za zaległości podatkowe podatnika odpowiadają całym swoim majątkiem solidarnie z podatnikiem również osoby trzecie. Do kręgu takich osób, z mocy art. 116 Ordynacji podatkowej, należą również członkowie zarządu spółek z ograniczoną odpowiedzialnością. Osoby takie odpowiadają za następujące rodzaje zobowiązań:

- należność główną (składki);
- odsetki za zwłokę;
- koszty postępowania egzekucyjnego.

W myśl art. 116 tej samej ustawy, za zaległości z tytułu składek spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, odpowiadają solidarnie całym swoim majątkiem członkowie jej zarządu, jeżeli egzekucja z majątku spółki okazała się w całości lub w części bezskuteczna, a członek zarządu nie wykazał, że:

- a) we właściwym czasie zgłoszono wniosek o ogłoszenie upadłości lub wszczęto postępowanie zapobiegające ogłoszeniu upadłości (postępowanie układowe) albo;
- a) nie zgłoszenie wniosku o ogłoszenie upadłości lub nie wszczęcie postępowania zapobiegającego ogłoszeniu upadłości (postępowania układowego) nastąpiło bez jego winy;
- b) oraz nie wskazuje mienia spółki, z którego egzekucja umożliwi zaspokojenie zaległości podatkowych spółki w znacznej części.

Odpowiedzialność członków zarządu obejmuje zaległości z tytułu zobowiązań, których termin płatności upływał w czasie pełnienia przez nich obowiązków członka zarządu.

W przypadku odwołującego stwierdzono, że zaistniały przesłanki uzasadniające przeniesienie na niego odpowiedzialności za zobowiązania (...) SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ z siedzibą w G., ponieważ:

- egzekucja wobec ww. Spółki okazała się bezskuteczna;
- pełnił on funkcję w zarządzie w okresie, kiedy powstało wymienione w sentencji zadłużenie;
- wniosek o ogłoszenie upadłości został przez Sąd oddalony;
- odwołujący nie wskazał mienia, z którego możliwe byłoby zaspokojenie zobowiązań w znacznej części.

Jednocześnie w uzasadnieniu decyzji wskazano, że wydanie niniejszej decyzji, nie zwalnia (...) SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ z siedzibą w G. z odpowiedzialności za wymienione w sentencji decyzji zobowiązania. Odpowiedzialność ta ma charakter solidarny, co oznacza, że Zakład Ubezpieczeń Społecznych może egzekwować należności zarówno od K. J., jak również od Spółki a także innych członków zarządu Spółki, a spłata określonych zobowiązań przez któregokolwiek z dłużników solidarnych, zwalnia z ich zapłaty pozostałych.

(decyzja ZUS Do (...) z dnia 09.09.2016 r. k. 23-24 a.r., postanowienie z dnia 5.10.2016 r. w przedmiocie sprostowania decyzji k. 26 a.r.)

W dniu 19 października 2016 r. **K. J.** złożył odwołanie od decyzji z dnia 9 września 2016 r. DO (...) wskazując, że nie ponosi winy ponieważ nie unikał płacenia podatków. Odwołujący wskazał, że w okresie od 2008 do 2014 roku Spółka wpłacała do Urzędu Skarbowego w G. kwotę 104 924 zł tytułem podatków i ZUS, co odbywało się dużym wysiłkiem firmy. Ponadto odwołujący wskazywał, że spółka czterokrotnie zwracała się do Urzędu Skarbowego w G. z propozycjami wyjścia z starych zaległości co umożliwiłoby zrównoważenie finansów firmy. We wszystkich przypadkach firma otrzymywała decyzje negatywne. Odwołujący wskazywał, że nie składał wniosku o ogłoszenie upadłości, albowiem w decyzji odmawiającej Spółce rozłożenia należności na raty Urząd Skarbowy poinformował Spółkę, iż złoży wniosek o ogłoszenie upadłości spółki, dlatego też odwołujący jako prezes zarządu nie złożył „dublującego wniosku o upadłość”. Odwołujący wskazywał, że do czasu kiedy spółka miała możliwość rozłożenia na raty zaległości, nie widział zagrożenia a wręcz przeciwnie były szanse na spłacenie w ratach zaległości, a następnie na rozwój firmy.

(Odwołanie od decyzji z dnia 9 września 2016 r. DO (...) k. 2 – 2v. a.s.).

W odpowiedzi na odwołanie z dnia 24 listopada 2016 r. organ rentowy wniósł o jego oddalenie ponieważ decyzja została wydana na podstawie art. 31, art. 32, art. 83 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz. U. z 2016r., poz. 963 ze zm.), art. 107 § 1 i § 2 pkt 2 i art. 116 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 - Ordynacja podatkowa (j.t. Dz. U. z 2015r. poz. 613 ze zm.) i jest prawnie oraz faktycznie uzasadniona. Jednocześnie organ rentowy wniósł o zasądzenie od odwołującego na rzecz organu rentowego kosztów procesu według norm przepisanych. W uzasadnieniu odpowiedzi na odwołanie ZUS powtórzył uzasadnienie decyzji, dodatkowo wskazując, że należności z tytułu składek zostały objęte postępowaniem egzekucyjnym wszczętym przez Dyrektora (...)Oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w W. na podstawie tytułów wykonawczych obejmujących niezapłacone składki za ww. okres. Egzekucja skierowana do rachunku bankowego Spółki okazała się nieskuteczna. Tytuły wykonawcze w wyniku zbiegu egzekucji administracyjnych zostały przesłane do Naczelnika Urzędu Skarbowego w G.. Na mocy postanowienia z dnia 26.10.2015 r. Naczelnik Urzędu Skarbowego w G. umorzył prowadzone postępowanie egzekucyjne z uwagi na jego bezskuteczność, ponieważ w toku prowadzonego postępowania nie ustalono majątku ruchomego i nieruchomości z którego organ egzekucyjny mógłby prowadzić skuteczną egzekucję. Przy czym wniosek o ogłoszenie upadłości został przez Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy Wydział X Gospodarczy do spraw Upadłościowych i Restrukturyzacyjnych oddalony postanowieniem z dnia 04.02.2016 r. sygn. akt X GU 1217/15 (postanowienie prawomocne z dniem 12.02.2016 r.). Organ rentowy powołując się na Uchwałę Sądu Najwyższego w składzie 7 sędziów z dnia 13 maja 2009 r. I UZP 4/09 wskazywał, że bezskuteczność egzekucji w rozumieniu art. 116 § 1 Ordynacji wiąże się zatem z brakiem możliwości przymusowego zaspokojenia wierzyciela poprzez wszczęcie i przeprowadzenie przez organ egzekucyjny egzekucji skierowanej do majątku spółki. Bezskuteczność egzekucji w takim rozumieniu występuje bez wątpienia wówczas, gdy sam wierzyciel

dysponuje postanowieniem o umorzeniu postępowania egzekucyjnego ze względu na jego bezskuteczność. Jak wskazał organ rentowy są to także postanowienia o umorzeniu postępowania upadłościowego, względnie o oddaleniu wniosku o ogłoszenie upadłości.

Jednocześnie w odpowiedzi na odwołanie organ rentowy poinformował w odwołaniu, że iż w dniu 09.09.2016 r. w sprawie wydał decyzję nr (...) o umorzeniu postępowania wobec A. J. (1) która pełniła funkcję w zarządzie spółki w okresie od 19.09.2008 r. do 04.05.2010 r. Zgodnie bowiem z art. 118 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja Podatkowa w związku z art. 31 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, nie można wydać decyzji o odpowiedzialności podatkowej osoby trzeciej, jeżeli od końca roku kalendarzowego, w którym powstała zaległość podatkowa, upłynęło 5 lat.

(odpowiedź 24 listopada 2016 r. na odwołanie z dnia k. 4 – 6 a.s.)

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

(...) Sp. z o.o. z siedzibą w G. została zarejestrowana na podstawie wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem (...) od dnia 17.04.2003 r. Działalność Spółki obejmuje m.in. wydawanie książek, wykazów oraz list, czasopism i pozostałych periodyków. Wspólnikami spółki jest A. J. (2) posiadająca 59 udziałów o łącznej wysokości 59.000 zł. Jednoosobowym prezesem zarządu (...) Sp. z o.o. w okresie od 17.04.2003 r. do dnia 19.09.2008 r. był K. J., w okresie od 19.09.2008 r. do 5.05.2010 r. prezesem zarządu była A. J. (1), zaś od 5 maja 2010 r. ponownie funkcję prezesa zarządu pełnił K. J..

(odpis KRS k. 19 – 22 a.r., krs metryka spółki k. 3 – 7 a.r. zeznania K. J. k. 99-100 a.s.)

Spółka zatrudniała od 2 do 4 pracowników i z tego tytułu była zobowiązana do opłacania należnych składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne oraz Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych. Ponieważ Spółka nie wywiązała się z tego obowiązku w sposób prawidłowy, na jej koncie powstało zadłużenie za okres od 06/2004 r. do 02/2015 r., które wynosi łącznie 30 549,31 zł, w tym z tytułu: składek 16 237,92 zł, odsetek za zwłokę, odsetek za zwłokę liczonych na dzień 09.09.2016 r. 13 101,00 zł, kosztów upomnienia 923,31 zł oraz kosztów egzekucji 287,08 zł.

Naczelnik Urzędu Skarbowego w G. w dniu 30 września 2015 r. wystąpił do Sądu o ogłoszenie upadłości obejmującej likwidację majątku dłużnika. Postanowieniem z dnia 4 lutego 2016 r. w sprawie o sygn.. akt X GU 1217/15 – Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy oddalił wniosek na podstawie art. 13 ust. 1 prawa upadłościowego i naprawczego.

Spółka zaprzestała regulowania swoich zobowiązań z tytułu podatku od towarów i usług (VAT) za okres od lutego 2003 do listopada 2014 r. w wysokości 8665 zł, podatku od osób prawnych (CIT) za okres grudzień 2007 r. oraz od grudnia 2012 r. do grudnia 2014 r., w wysokości 2749,13 zł, podatku dochodowego od wynagrodzeń pracowników (PIT-4) za okres od czerwca 2012 r. do stycznia 2013 r. w wysokości 6526,91 zł, wobec Naczelnika Urzędu Skarbowego W. – T. za okresy grudzień 2003 r., od stycznia do grudnia 2005 r., od stycznia do grudnia 2006 r. od stycznia do grudnia 2007 r. w łącznej wysokości 105.971,85 zł, Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. za okresy od czerwca do grudnia 2004 r., od stycznia do grudnia 2005 r., od stycznia do grudnia 2006 r., od stycznia do grudnia (...), i od lipca do sierpnia 2008 r. w łącznej kwocie 13.946,10 zł

Zaległości Spółki były objęte przymusowym dochodzeniem w trybie egzekucji administracyjnej prowadzonej przez Dyrektora (...) Oddziału ZUS w W. z rachunku bankowego Spółki a następnie w wyniku zbiegu egzekucji administracyjnych przez Naczelnika Urzędu Skarbowego w G.. Egzekucja okazała się nieskuteczna. Odwołujący zwracał się kilkakrotnie bezskutecznie do Naczelnika Urzędu Skarbowego o rozłożenie zaległości na raty.

W dniu 5 października 2015 r. Naczelnik Urzędu Skarbowego w G. złożył do Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy wniosek o ogłoszenie upadłości obejmującej likwidację majątku dłużnika.

Wniosek o ogłoszenie upadłości, został przez Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie, oddalony, prawomocnym postanowieniem z dnia 12.02.2016 r.

W dniu 5 lipca 2016 r. Naczelnik Urzędu Skarbowego w G. wystąpił do Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy z wnioskiem o orzeczenie zakazu prowadzenia działalności gospodarczej na własny rachunek oraz pełnienia funkcji członka rady nadzorczej, reprezentanta lub pełnomocnika w spółce handlowej, przedsiębiorstwie państwowym, spółdzielni, fundacji lub stowarzyszenia na okres 6 lat.

Postanowieniem z dnia 20 kwietnia 2017 r. Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie orzekł wobec K. J. pozbawienie na okres 4 lat prawa prowadzenia działalności gospodarczej na własny rachunek lub w ramach spółki cywilnej, oraz pełnienia funkcji członka rady nadzorczej, członka komisji rewizyjnej, reprezentanta lub pełnomocnika osoby fizycznej prowadzącej działalność gospodarczą w zakresie tej działalności, spółki handlowej, przedsiębiorstwa państwowego, spółdzielni, fundacji lub stowarzyszenia. Na skutek apelacji uczestnika postępowania postanowieniem z dnia 23 maja 2018 r. Sąd Okręgowy w Warszawie zmienił zaskarżone postanowienie z dnia 20 kwietnia 2017 r. i oddalił wniosek o orzeczenie zakazu prowadzenia działalności gospodarczej.

(postanowienie u umorzeniu postępowania egzekucyjnego z dnia 26 października 2015 r. k. 1 – 2 a.r. wniosek o ogłoszenie upadłości k. 135-137, postanowienie z dnia 4 lutego 2016 r. sygn.. akt X GU 1217/15 k. 138, wniosek wierzyciela o orzeczenie zakazu prowadzenia działalności gospodarczej k. 121, postanowienie z dnia 20 kwietnia 2017 r. sygn.. akt X Gzd 77/16 k. 124 a.s., postanowienie z dnia 23 maja 2018 r. Sądu Okręgowego w Warszawie sygn. akt XXIII Ga 1630/17 k. 134).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Przy rozpatrywaniu zasad przenoszenia na osoby trzecie odpowiedzialności z tytułu zaległych składek w pierwszej kolejności należy zwrócić uwagę na art. 31 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U.2016.963 j.t. ze zm.), zgodnie z którego treścią do należności z tytułu składek na Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, Fundusz Ubezpieczenia Zdrowotnego, Fundusz pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych stosuje się odpowiednio przepisy ustawy – ordynacja podatkowa, między innymi przepisy art. 107 § 1, art. 108 § 1 i 6 oraz art. 116 tejże ustawy. Z kolei stosownie do art. 32 u.s.u.s. do składek na Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych i Fundusz Emerytur Pomostowych oraz na ubezpieczenie zdrowotne w zakresie: ich poboru, egzekucji, wymierzania odsetek za zwłokę i dodatkowej opłaty, przepisów karnych, dokonywania zabezpieczeń na wszystkich nieruchomościach, ruchomościach i prawach zbywalnych dłużnika, odpowiedzialności osób trzecich i spadkobierców oraz stosowania ulg i umorzeń stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące składek na ubezpieczenia społeczne.

I tak, zgodnie z treścią art. 107 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja Podatkowa (Dz.U.2017.201 j.t. ze zm.) w przypadkach i w zakresie przewidzianym w rozdziale o odpowiedzialności podatkowej osób trzecich, za zaległości podatkowe podatnika odpowiadają całym swoim majątkiem solidarnie z podatnikiem również osoby trzecie. Przy czym, jeżeli dalsze przepisy nie stanowią inaczej, osoby trzecie odpowiadają również za odsetki za zwłokę od zaległości podatkowych oraz koszty postępowania egzekucyjnego. Natomiast zgodnie z art. 116 § 1 pkt 1 i 2 o.p. za zaległości podatkowe spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w organizacji, spółki akcyjnej lub spółki akcyjnej w organizacji odpowiadają solidarnie całym swoim majątkiem członkowie jej zarządu, jeżeli egzekucja z majątku spółki okazała się w całości lub w części bezskuteczna, a członek zarządu:

1) nie wykazał, że:

a) we właściwym czasie zgłoszono wniosek o ogłoszenie upadłości lub w tym czasie zostało otwarte postępowanie restrukturyzacyjne w rozumieniu ustawy z dnia 15 maja 2015 r. - Prawo restrukturyzacyjne (Dz. U. z 2016 r. poz. 1574) albo zatwierdzono układ w postępowaniu o zatwierdzenie układu, o którym mowa w ww. ustawie, albo

b) niezgłoszenie wniosku o ogłoszenie upadłości nastąpiło bez jego winy;

2) nie wskazuje mienia spółki, z którego egzekucja umożliwi zaspokojenie zaległości podatkowych spółki w znacznej części.

Odpowiedzialność członków zarządu obejmuje zaległości podatkowe z tytułu zobowiązań, które powstały w czasie pełnienia przez nich obowiązków członka zarządu.

Powyższy przepis obejmuje przesłanki pozytywne odpowiedzialności i przesłanki negatywne. Pozytywną przesłanką odpowiedzialności członka zarządu spółki z ograniczoną odpowiedzialnością (oraz innych podmiotów w myśl art. 116a § 1 o.p.), o którą w sprawie chodzi jest wykazanie przez organ rentowy, że powstały zaległości składkowe w okresie, w którym dany członek zarządu pełnił funkcję w zarządzie i po drugie, że egzekucja z majątku spółki okazała się w całości lub w części bezskuteczna. Inne przesłanki negatywne, egzonerujące odpowiedzialność członka zarządu w aspekcie dowodowym, obciążają członka zarządu kwestionującego swoją odpowiedzialność (zob. wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z 4 marca 2016 r. III AUa 1681/15).

Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy Sąd zważył, że w toku postępowania odwołujący nie wykazał, że nie ponosi odpowiedzialności, albowiem bezsporne w okolicznościach niniejszej sprawy było, że w okresie kiedy odwołujący pełnił funkcję prezesa zarządu powstało zadłużenie z tytułu nieopłaconych składek. Przy czym jak wynika z ustalonego stanu faktycznego zaległości wobec ZUS sięgają czerwca 2004 r. Bezsporne było także, iż egzekucja wobec Spółki okazała się bezskuteczna, na co wskazują postanowienie z dnia 26.10.2015 r., którym Naczelnik Urzędu Skarbowego w G. umorzył prowadzone w stosunku do spółki postępowanie egzekucyjne z uwagi na jego bezskuteczność, a także oddalenie wniosku o ogłoszenie upadłości przez Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie postanowieniem z dnia 12.02.2016 r. na podstawie art. 13 ust. 1 Prawa upadłościowego i naprawczego.

Jak stanowi art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. prawo upadłościowe, dłużnik jest obowiązany, nie później niż w terminie trzydziestu dni (wcześniej dwóch tygodni) od dnia, w którym wystąpiła podstawa do ogłoszenia upadłości, zgłosić w sądzie wniosek o ogłoszenie upadłości (Dz.U.2016.2171 j.t. ze zm.). Gospodarczą przyczyną upadłości jest załamanie finansowe podmiotu gospodarczego, polegające w zasadzie na jego trwałej niewypłacalności, a więc braku możliwości zaspokojenia wszystkich wierzycieli. W orzecznictwie podkreśla się przy tym, że nie chodzi o przypadki, w których dłużnik zaprzestał płacenia długów, jeżeli nie zapłacił jednego z większej liczby długów. Natomiast podstawą do ogłoszenia upadłości będzie taki stan, w którym dłużnik z braku środków płatniczych nie płaci przeważającej części swoich długów. Zaprzestanie płacenia długów jest podstawową i powszechną, obowiązującą wszystkie kategorie przedsiębiorców przesłanką upadłości. Chodzi o taki stan, w którym majątek tych przedsiębiorców nie wystarcza na zaspokojenie długów. Zdaniem Sądu Okręgowego okoliczności podnoszone przez skarżącego, w żaden sposób nie mogą być uznane za usprawiedliwienie nie złożenia przez niego wniosku o ogłoszenie upadłości spółki we właściwym czasie i tym samym stanowić podstaw do uznania braku jego odpowiedzialności za zadłużenia spółki z tytułu nieopłaconych składek, skoro już w czerwcu 2004 r. (spółka powstała w kwietniu 2003 r.) zaprzestała płacenia składek ZUS. Sam fakt występowania z wnioskami o rozłożenie należności na raty, przy czym wskazać należy, iż jak wynika z okoliczności niniejszej sprawy odwołujący nie występował do ZUS z takim wnioskiem lecz do Urzędu Skarbowego, dobitnie wskazuje, iż wniosek o upadłość spółki jak najbardziej był zasadny. Również odmowa rozłożenia należności na raty winna stanowić dla odwołującego impuls do przedsięwzięcia kroków mających na celu ogłoszenie upadłości, wówczas bowiem niewątpliwie spółka była już niewypłacalna. Odpowiedzialność odwołującego wynika bowiem z samego faktu piastowania stanowiska prezesa zarządu. Pełnienie funkcji prezesa zarządu równoznaczne jest z istnieniem po jego stronie szeregu obowiązków, w tym monitorowania działalności spółki. Prezes zarządu winien więc znać na bieżąco stan finansowy spółki by ocenić możliwość spłaty jej zobowiązań, zaś w sytuacji budzącej wątpliwości co do jej wypłacalności, podjąć działania zmierzające do zaspokojenia swoich wierzycieli, w tym zgłoszenia wniosku o ogłoszenie upadłości we właściwym czasie, co z kolei w przyszłości mogłoby dać podstawę do uwolnienia członka zarządu od odpowiedzialności za zobowiązania składkowe. Tak więc wina członka zarządu powinna być oceniana według miary podwyższonej staranności oczekiwanej od osoby pełniącej funkcję organu osoby prawnej prowadzącej działalność gospodarczą. Natomiast odwołujący ignorował nałożone na niego obowiązki w tym

zakresie, mając świadomość braku możliwości regulowania zobowiązań wobec ZUS, a także Urzędu Skarbowego, w tym również negatywnie rozpoznawane wnioski o umorzenie i rozłożenie na raty zobowiązań podatkowych nie podejmował żadnych innych czynności mających na celu ogłoszenie upadłości. Już same wnioski o umorzenie i rozłożenie należności na raty świadczą, że spółka nie posiadała stosownych środków na regulowanie wszystkich swoich należności.

Reasumując, jeżeli zatem spółka posiada zaległości z tytułu zobowiązań składkowych powstałych w czasie, gdy dana osoba była członkiem jej zarządu, a egzekucja wobec spółki okazała się bezskuteczna, to osoba ta może się zwolnić od odpowiedzialności, jeżeli wykaże, że we właściwym czasie zgłoszono wniosek o upadłość lub wszczęto postępowanie układowe, albo że niezgłoszenie wniosku o upadłość oraz brak postępowania układowego nastąpiły nie z jej winy, albo wskaże mienie, z którego egzekucja jest możliwa. Odpowiedzialność członka zarządu jest niezależna od tego, czy zadłużenie spółki jest zawinione przez zarząd, czy też powstało z przyczyn leżących po stronie innych organów spółki lub z przyczyn obiektywnych. Fakt, że zaległości z tytułu składek, których z powodu braku majątku spółki nie można było wyegzekwować, powstały z przyczyn niezależnych od członka zarządu, nie zwalnia go od odpowiedzialności określonej w przytoczonym wyżej przepisie art. 116 § 1 i 2 ustawy Ordynacja podatkowa.

W świetle powyższego argumenty odwołującego, że spółka spłacała część swoich zobowiązań i jego wiara w to, że spółkę uda się utrzymać, nie mają znaczenia dla ustalenia jego odpowiedzialności za zaległości składkowe.

Niewątpliwie ubezpieczony nie złożył wniosku o ogłoszenie upadłości spółki (...) Spółka z o.o. jak i nie wskazał majątku, z którego egzekucja zaległości składkowych byłaby skuteczna. Odwołujący nie wykazał, że brak ogłoszenia upadłości nastąpił nie z jego winy.

Okoliczność, iż postanowieniem z dnia 23 maja 2018 r. Sąd Okręgowy w Warszawie oddalił wniosek o orzeczenie wobec K. J. zakazu prowadzenia działalności w żadnym stopniu nie uwalnia go z odpowiedzialności za zobowiązania płatnika (...) Sp. z o.o. w G. z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenie społeczne. Wskazać należy, iż ustalenie odpowiedzialności reprezentantów przedsiębiorców na podstawie art. 374 ust. 2 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe i naprawcze nie zależy od złożenia przez dłużników terminowego wniosku o ogłoszenie upadłości, tylko od wykazania, że niewypłacalność jest następstwem jego celowego działania lub rażącego niedbalstwa. Zatem powyższa okoliczność pozostaje bez znaczenia dla rozpoznania niniejszej sprawy.

W tym stanie rzeczy Sąd uznał, że w świetle zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego oraz na podstawie cytowanych wyżej przepisów i ich ugruntowanej w orzecznictwie wykładni Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. i oddalił odwołanie (pkt 1).

O kosztach procesu Sąd Okręgowy orzekł w pkt 2 sentencji wyroku na podstawie art. 98 § 1 i 2 k.p.c., zasądzając od odwołującego się – jako strony przegrywającej postępowanie – na rzecz ZUS (...) Oddział w W. kwotę 2400 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego strony przeciwnej, których wysokość Sąd ustalił w oparciu o wysokość przedmiotu sporu stanowiącą łączną kwotę zadłużenia wskazaną w skarżonej decyzji oraz na podstawie § 2 pkt 4 dnia 22 października 2015 r. z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U.2015.1804.) w brzmieniu aktualnym na dzień wniesienia odwołania od skarżonej decyzji.

KM